הנדון:

בשביל מה קיימת ההסתדרות האנטי־ציונית העולמית?

פגר חי

ד תנועה הציונית חיה וקיימת.

ד עובדה: יש „התמודדות", יש השמצות הדדיות, יש מאבקים בתוך המיפלגות ובין המיפלגות.

מה אמר מוטה גור לשימעון פרס? מה אכל ניסים זוילי כארוחת־בוקר, לפני שיצא לישיבה הגורלית? מה חושב יצחק מודעי על גידעון פת? מי המציא את שימחה רבינץ? איך נקנו הקולות המכריעים?

וכן הלאה וכן הלאה, מאות כותרות בנליות, עשרות סערות בכוסות־תה, טורים על גבי טורים של רכילות, הקרוייה במקומותינו „פרשנות מדינית".

מובן שלא היה לאיש פנאי להתעמק בשאלות משעממות, מופשטות, עקרוניות. למשל:

לשם מה קיימת ההסתדרות הציונית?

למי, לכל הרוחות, היא דרושה בכלל?

האם זה גוף חי או פגר מצחין, המוטל על דרכנו?

■ ■ ■

ד ויד בן־גוריון כפר הצורך קיום ההסתדרות הציונית. הוא רצה לפרק אותה.

בן־גוריון לא היה כנעני (אף שהיו לו סטיות כנעניות, פה ושם). ציוני גדול היה.

אבל הוא האמין כי אין כל קשר בין הרעיון הציוני ובין התנועה הציונית. יתכן מאוד שיש סתירה ביניהם.

בעיניו, היתה התנועה הציונית שלפני 1948 פיגום להקמת בניין. עכשיו, משקמה מדינת־ישראל, אין עוד צורך בפיגומים. אדרבה, הם מפריעים.

מדינת־ישראל מוגדרת רשמית כמדינה ציונית. הרעיון הציוני הורגש במגילת־העצמאות שלה, וגם מצא את ביטויו בפועל בחוקי־המדינה — החל בחוק־השבות וכלה בחוק הקובע כי מדינת־ישראל היא „מדינת העם היהודי".

משמע: מדינת־ישראל עצמה היא ההסתדרות הציונית.

היא קיבלה על עצמה את כל התפקידים שהיו בידי התנועה הציונית.

אם כן, מדוע לא פורקה זו? מדוע לא נערכה לה הלוויה ממלכתית ב־14 במאי 1948?

■ ■ ■

א ת התשובה על כך אפשר למצוא בספריו של הפרופסור נורתקוט פארקינסון, ממציא „חוק פארקינסון" הידוע.

שום גוף ביורוקראטי אינו מוותר מרצון על קיומו.

בניגוד לכל מיני בעלי־חיים בטבע, גופים ביורוקראטיים אינם מתאבדים. כשהאביטאט הטבעי שלהם נהרס, הם עוברים פשוט להאביטאט אחר. אם כל תפקידיהם נלקחו מהם, הם מחפשים לעצמם זכות־קיום אחרת.

התנועה הציונית היתה — יחד עם מוסדות היישוב העברי בארץ — „המדינה בדרך".

„המדינה בדרך" הפכה מיותרת לגמרי ברגע שהגיעה למחוז־חפצה, וקמה המדינה האמיתית.

אבל דויד בן־גוריון לא אמר ב־14 במאי באולם המוסיאון בתל־אביב: „...לפיכך נתכנסנו, אנו חברי מועצת־העם, נציגי היישוב העברי והתנועה הציונית. ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ־ישראל ובתוקף זכותנו הטבעית וההיסטורית, ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות, אנו מכריזים בזאת על פירוק ההסתדרות הציונית ועל הקמת מדינה יהודית בארץ־ישראל, היא מדינת־ישראל".

מדוע לא?

■ ■ ■

ד הסתדרות הציונית נשארה קיימת. אל־פי פקידיה נשארו על כנם, ופרו ורבו מאז. המוסדות נשארו. הג'ובים. ההנהלות. הקונגרסים. השליחים. הסוכנות.

לצד המדינה האמיתית נשארה „המדינה בדרך", דרך שאין לה סוף.

חל בה רק שינוי קטן: „ההסתדרות הציונית" היתה להסתדרות האנטי־ציונית. כל קיומו של גוף זה מבוסס על חיוב הגלות ושלילת הציונות.

אילו קמו פיתאום יהודי כל העולם ועלו לארץ־ישראל, היתה זאת שואה להסתדרות הציונית. יש לגוף זה אינטרס קיומי במניעת תופעה זו.

כלומר: להסתדרות הציונית יש אינטרס חיוני בהמשך קיומן של „התפוצות".

והיא אכן משקיעה מאמצים גדולים כדי ש־ה„גלות" לא תיפסק, חלילה. היא עוסקת ב„חינוך יהודי" — בעולם. היא דואגת להמשך קיומן של הקהילות היהודיות. היא לוקחת מהיהודים כופר־כסף ודמי־לא־חרץ, כדי שיוכלו להמשיך ולשבת ב„גלות" במצפון שקט. (כדברי הבדיחה הנושנה: „ציוני הוא יהודי הלוקח כסף מיהודי שני כדי להביא יהודי שלישי לארץ־ישראל.")

אלמלא היתה קיומת הגולה הדוויה, לאן היו מטיילים העסקנים הציוניים? אצל מי היו מתארחים? למי היו מטיפים, בין ארוחת־שחיתות אחת לשניה? ממי היו לוקחים כסף — לעצמם, לידידיהם ולמיפלגותיהם?

■ ■ ■

ב חלל מנסרים מאה ואחד תירוצים, הבאים להצדיק את המשך קיומן של ההסתדרות הציונית ו/או הסוכנות היהודית.

(נדמה כי תירוצים ואמתלות אלה הם התוצרת העיקרית של מיפעל זה.)

למשל: הסוכנות היהודית דרושה כדי לאסוף כספים עבור המדינה. בגלל קיומה של הסוכנות, המוגדרת כגוף פילנטרופי, יכולים התורמים לנכות את תרומותיהם ממס־ההכנסה האמריקאי. (ואם רושמים תרומה פיקטיבית, בסכום כפול או מכופל, הרי כל התרומה יורדת מחשבון־המס, ומשלם־המיסים הגוי מכסה את החשבון.)

זה נכון. אבל בניו־יורק לבדה אפשר למציא עורכי־דין יהודיים מפולפלים שי־ימציאו שיטה שתשיג את אותן התוצאות, מבלי שיהיה צורך לפרנס כמה אלפי ביורוקראטים ציוניים.

אמתלה אחרת: באמצעות הסוכנות אפשר להעביר כסף לאזרחי־ישראל היהודיים, מבלי שיהיה צורך לתת חלק ממנו לאזרחים־הערביים.

גם זו שטות. מדינת־ישראל המציאה עשרות שיטות יעילות בדי לדפוק את אזרחיה הערביים, החל בחוקי־החירום וכלה בקיצבת־יוצאי־צבא. **מי שירצה יכול להמציא שיטות נוספות.**

או: ההסתדרות הציונית דרושה כדי לרתום את יהודי העולם לצורכי מדינת־ישראל.

לא דיבים ולא יער. בכל ארץ יושב שגריר ישראלי, והוא הנציב העליון לי־מושבה היהודית המקומית.

על פיו ייסק דבר. הוא הקובע מי ייצג את היהודים, מי יעמוד בראש הקהילות, מה יעשו ומה לא יעשו. מנהיגי ההסתדרות הציונית במקום אינם אלא שליחים זוטרים של השגרירות ומלת־כי־פינכתה. כשגריר בווישינגטון שלט שימחה די־ניץ ביהודי ארצות־הברית בצורה ששום יו"ר ציוני לא יוכל אף לחלום עליה.

האמת הפשוטה היא שההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות יהודית מיותרות לחלוטין, מכל הבחינות. אין בידיהן אף משימה אחת שמוסדות המדינה לא יכלו למלא אותה בצורה יעילה יותר.

חיין מאחת.

■ ■ ■

ד תפקיד האחד של הסוכנות היהודית, שלגביו אין לה תחליף, הוא התפקיד שהשתיקה יפה לו.

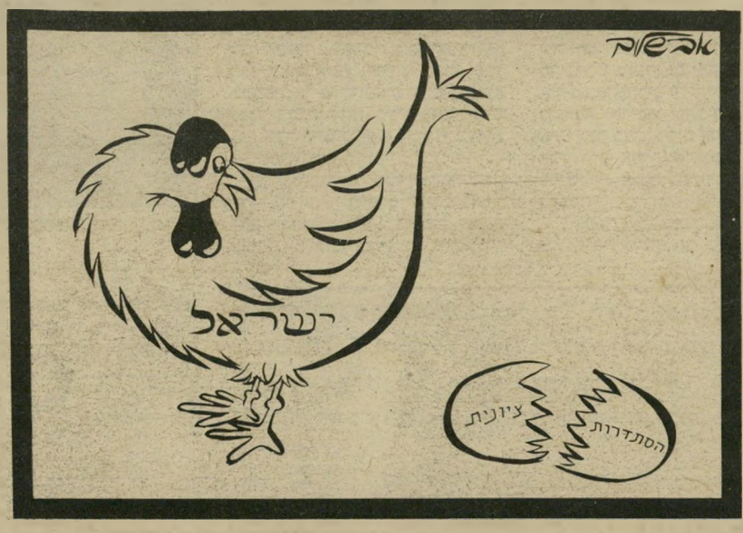

זהו תפקיד סמוי. אין מדברים עליו. לא יתווכחו עליו בקונגרס.

הסוכנות היהודית היא מנגנון אידיאלי להעביר את כספו של עם־ישראל לביסיונו של המיפלגות הישראליות הי־„ציוניות".

זוהי הפונקציה האמיתית שלה. משום־כך לא פירק אותה דויד בן־גוריון, למרות כל מישאלותיו הסותרות. כי בן־גוריון לא היה רק ציוני גדול. הוא היה איש־מיפלגה גדול עוד יותר. והמיפלגה היתה זקוקה לכסף יהודי כדי לקנות קולות בארץ.

ההסתדרות הציונית היא מבונת־גזל אדירה. היא ליקחת את כספם של הי־הודים בעולם, ומכניסה אותם למנגנון של חלוקה. בסופו של תהליך מסובך מאוד מגיעים הכספים האלה לקופות הי־מיפלגות.

כאשר הוקם המנגנון, הוא פעל כך: המיפלגות היו „מותרות" על זכותן לערוך מגביות פרטיות. תמורת „ויתור" זה קיבלו מדי שנה סכום־ענק קצוב. הרבה מאוד זמן לפני שקמה בארץ ממשלת־האחדות־הלאומית, כאשר בן־גוריון עדיין ש־נא את מנחם בגין ודגל בעיקרון־הברזל „בלי חרות ובלי מק"י", קיבלה תנועת־החרות את המ־גיע לה מקופת־השחיתות של הסוכנות, כמו המיפלגות הדתיות, ה„סוציאליסטיות" וה„ליברל־יות".

זה לא הפריע, כמובן, לשום מיפלגה לערוך גם מגביות פרטיות, אבל זה נעשה בשקט, באופן דיסקרטי.

הכסף לא זרם במישרין לקופת־המיפלגה. חלילה! זה יכול היה לגרום לס־קנדל. אישושו תורם יהודי יכול היה לה־תרגז.

לכן התבקשה כל מיפלגה להקים עשרות „מיפעלים קונסטרוקטיביים" — מיפעלי־חינוך, מיידרשות, גופים סוציאליים והתיישבותיים.

אלה קיבלו את הכסף למען פעולתם הברוכה, בביכול, והעבירו אותו לקו־פת־המיפלגות, למען מטעי־הבחירות הי־בא.

הכל פעל בסודיות גמורה. כשהייתי חבר־כנסת השקעתי חודשים של עבודה כדי לקבל את הפרטים על חלוקת־הכספים. קל יותר היה לעקור את שיניו של יו"ר הסוכנות היהודית, זו אחרי זו.

■ ■ ■

ד אם כל העסקנים היהודיים בחו"ל הם מטומטמים? האם לא הבינו מה קורה?

בוודאי שהבינו. הבינו ושתקו. ומטי־שיכים לשתוק.

יש לכך שתי סיבות טובות מאוד.

ראשית, שום עסקן יהודי לא יישאר בתפקידו אף חודש אחד אם יריב עם השגרירות הישראלית. הוא יוגדר כעוכר־ישראל, כשונא־עצמו, כאנטי־שמי יהודי. הוא יודח. ואז לא יוכל עוד לנסוע לוושינגטון ולהיפגש שם עם שרים, להשתתף בארוחת־הערב התגיגית בבית הלבן, ובכלל להיות איש מכובד וחשוב.

שנית, השיטה פועלת גם לטובת הקהילות עצמן. המגבית הציונית היא חלק מן המגבית היהודית הכללית. מי שרוצה להקים בית־חולים, סיפריה או בית־תומים בקהילה שלו נזקק לכסף מן המגבית הכוללת. והיהודים, המוכנים בלב חפץ לתרום סכומי־עתק עבור ישראל הקטנה והאמיצה, העומדת על נפשה מול מאה מיליון רוצחים ערבים, יהיו פחות נדיבים אם יידרשו לתרום לצורכי קהילתם שלהם.

כך פועלת השיטה לטובת הכל. יאם פה ושם נמצא תימהוני ויצא־דופן המ־רים את קולו ומוחה, קל מאוד להשתיק אותו.

■ ■ ■

ד הסתדרות הציונית העולמית אינה מבי־אה אף עולה אחד לארץ. להיפך, היא מקר־מת את הירידה מהארץ, מפני שהיא מצדיקה את קיום הקהילות היהודיות ומעניקה פרנסה להרבה מאוד יורדים.

האידיאולוגיה שלה היא שיקרית מ־תחילתה ועד־סופה. אין מליצה ציונית אחת שלא הפכה בזב. והכל יודעים זאת.

כאשר אלפי עסקנים, פקידים, שליחים ומל־חכי־פינכה יודעים שכל קיומם מבוסס על שקר, מוכרח הדבר להביא לשחיתות. כאשר כל אלה עוסקים בזרם של כסף שנגבה בטענות־שווא והמ־יועד למטרות סמויות, טבעי שרבים מהם משתמ־שים בכסף גם לצורכיהם הפרטיים והמיפלגתיים.

וכך קם בתנועה ומסביבה צבא גדול ומושחת של נהנתנים, שהיה מתאים לרפובליקת־בננות. מטיילים על חשבון הציונות, מבלים במלונות־פאר, מקיימים דירות שניות ושלישיות, מכוניות ופילגשים, נשארים בחו"ל „בשליחות", מבססים שם פרנסות ואף מכשירים את הקרקע לירידה אישית.

הכל למען הציונות.

לשיא מגיעים הדברים בקומדיה האבסורדית הקרוייה „הקונגרס הציוני". כאשר מתאספים עסקנים מכל העולם, „מנהיגי העם היהודי" ש־איש לא בחר בהם, ציונים מיקצועיים, רודפי־בצע ורודפי־כיבודים, מקשקשים, מברברים וקובעים מי יחלק את הכסף עד לקונגרס הבא.

■ ■ ■

ד יו שצחקו השבוע מן העסקנים, שהרעידו שמיים וארץ כדי לזכות בתואר הנכסף של יו"ר ההסתדרות הציונית.

איזה תואר? איזו הסתדרות? הרי מדובר בפגר!

זה נכון. זהו פגר. אולם כשם שהדבורים באו והתנחלו בפגר האריה שנהרג בידי שימשון ה־גיבור, כן התנחלו הדבורים בפגר של התנועה הציונית. אולם אין אלה דבורים פועלות, המ־ייצרות את הדבש, אלא רימות, הזוללות אותו.

לכל מיפלגה כדאי להשתלט על המישרות החשובות בגוף זה, כדי לנצלו עד כמה שאפשר לצרכיה.

אם תרצו — זאת לא — אין זו אגדה.

מאת אורי אבנרי